div. spolků pod DrO DTJ Hronov-Velké Poříčí-Zbečník. 1934 název *Spolek dělnických divadelních ochotníků*. 1918-1938 divadlo i jiné dělnické strany, zejména v souvislosti s 1. májem.

319 / Detail z plakátu hronovských ochotníků, 1929.

ODi také *Dámský odbor NJS*, *Spolek Božena Němcová*, *DrO* socialisticky orientovaného *Vzdělávacího spolku Metuje*, *Sociální odbor* československé církve a *DrO Československé strany lidové*. 1925 Družstvo pro postavení Jiráskova divadla. 1926 připomněli 100 let ODi, 75. narozeniny Jiráska, 40 let ÚMDOČ a 70. výročí úmrtí Tyla řadou aktovek, včetně Berounských koláčů. 1927 činnost mimořádně vysoká. 1928 za účasti A. Jiráska položen základní kámen k div. budově a 1929 zah. stavba dle projektu arch. Jindř. Freiwalda (místní rodák, 1890-1945, též projektant div. v Chrudimi a v Kolíně). Podpořily ji dary z celé republiky a z místních spolků Dalibor, DrO DTJ, Studentský spolek, Klub českých turistů. 1930 otevření Lucernou. Po otevření divadla hráli dělničtí ochotníci U mostu. 1931 první JH. Hrál se Otec (SDO Pardubice), Vojnarka (Vzdělávací sbor Vyšehrad), Filozofská historie (SDO Jirásek Nový Bydžov) a Gero (vybraní ochotníci ÚMDOČ). 1932 likvidovalo Družstvo pro postavení Jiráskova divadla (předsedou r. SDO Rud. Kudrnáč), závazky převzal SDO. Pro uhrazení dluhů vysoká aktivita. Od 1934 Dělnický DrO jako spolek SDDOČ. JH částečně i během okupace 1938-1945, ovšem za složitých okolností. 1944 např. program Eduarda Kohouta Slavné monology. Ochotnici hráli i Jiráska, tehdy zakázaného. 1943 57 představení (19 her). 1902-1943 SDO 616 představení. 1938 členem ÚMDOČ, 105 členů, 19 představení.

Po 1945 SDO pokračoval v činnosti, obohatil ji zajímavými inscenacemi (oceněná inscenace 18. JH, Strýček Váňa, s ní i na Divadelní žatvě v Praze). Repertoár 1945 mimořádně bohatý a rozmanitý, i představení pro děti, pásma poezie, recitační večery, zájezdy. 1948 sloučení SDO a dělnického DS. V 50. letech 20. stol. v místě dva OS. V ZK Bavlnářské závody Mistra Aloise Jiráska (dále MAJ) a v ZK Šmeralových závodů. 1949 členem Kruhu vítězných souborů ÚMDOČ (Pan Johanes). 1956 *DS ZK TOS* Léto. *DS ZK MAJ* umělecky nad ostatními v kraj. soutěži. 1972 přijat nový městský znak, v modrém štítě stylizované stříbrné Jiráskovo divadlo. 1980 DS iniciátorem Festivalu Jiráskových her, účast 6 souborů okresu Náchod. Téhož roku oslavy 50 let Jiráskova divadla, Lucerna 19 repríz, též výstava inscenací 1945-1980. 1986 oslava 160 let ODi v místě, Otec, rovněž výstava. Výraznou osobností DS tehdy r. Jos. Vavřička (1906-1993). Jiráskovo divadlo majetkem města. *DS MAJ* při Hronovském kulturním středisku, od 1997 transformováno do o. s. Kruh. V 90. letech r. Mir. Houštěk (v těchto letech též starosta, vykonal mnoho pro JH a přístavbu Jiráskova divadla), dlouholetý h. a r., výrazná osobnost DS, i když se jeho jméno 1970-1989 z politických důvodů nesmělo veřejně objevit. 1990 Pan Johanes, 1993 Lucerna, Slaměný klobouk (hostování v Belgii, 1996), Lucerna (hostování v Itálii, 1994), Medvěd (hostování v Rakousku, Švýcarsku a Belgii a 1996 v Japonsku). Šestičlenný amatérský *DS seniorů MAJ* 1995 na CP seniorského divadla v Plzni. 1999 DS Jiráskova divadla. 2000 otevřen víceúčelový Čapkův sál v přístavbě Jiráskova divadla.

Od 1931 festival Jiráskův Hronov, česká přehlídka DS ÚMDOČ. Na 1. JH pouze Jiráskovy hry, rozhodnuto, že na každé přehlídce bude uvedena aspoň jedna (tento model vyvrcholil a uzavřel se 1951 v roce stého výročí narození autora). Často společné inscenace Jiráskových her (do 1946). Za 2. svět. v. pod tlakem okupačních úřadů ÚMDOČ rozhodla od 1942 přerušit tradici JH. Nepovoleny, konaly se v menším zastoupení souborů. Do 1948, kdy organizátorem ÚMDOČ, hl. klasický prvorepublikový reportoár a celotýdenní škola pro režiséry a výtvarníky, hodnocení postupujících souborů pomocí tabulkového systému, měřícího technickou vyspělost a vyhodnocovaného matematicky. Od 1947 i sovětské hry. 1948 poprvé veřejné diskuse o představeních. Po 1948 JH odlišná drgie, především ruské a sovětské hry, zpočátku také tzv. budovatelské hry, některé ročníky zaměřeny tematicky (vesnické prostředí...), krize kvality až do 1955. Kromě diskusí odborné přednášky a škola lidové tvořivosti. 1956 též ústřední přehlídka recitace. 1959 součástí kurs pro režiséry, týdenní soustředění dálkového školení r. a drgie, diskuse k představením podle krajů. 1. pol. 60. let vlna tzv. MJF,

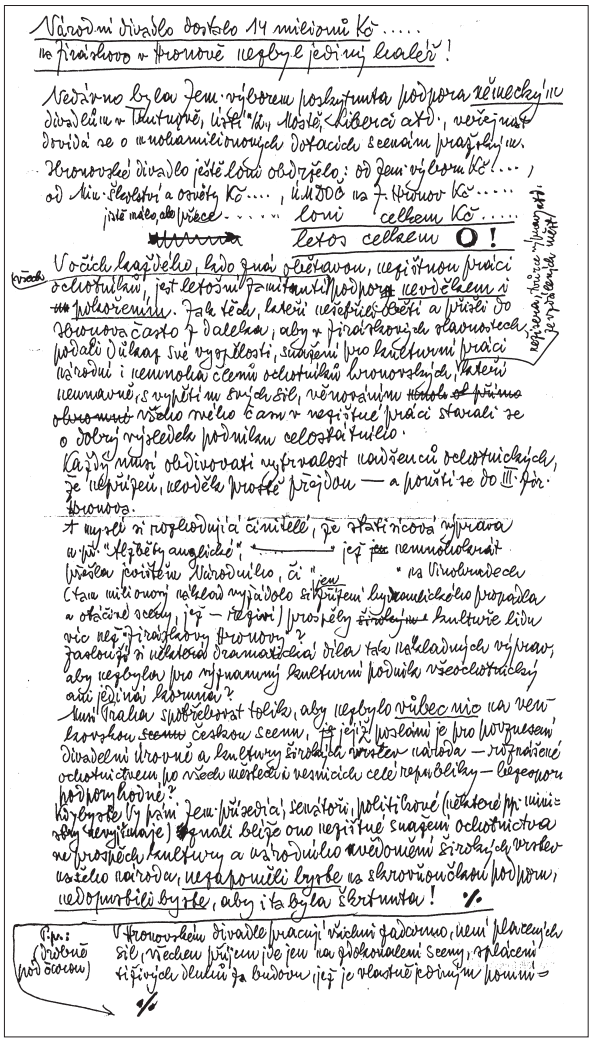

320 / Z rukopisu arch. Freiwalda o financování Jiráskova divadla, 1933: „V očích každého, kdo zná obětavou, nezištnou práci ochotníků, jest letošní zamítnutí všech podpor nevděkem i pokořením."